Stadspartij Nijmegen / Nijmeegse VVD
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

E: info@stadspartijNijmegen.nl
fractie@vvd.nijmegen.nl

W. www.stadspartijNijmegen.nl
www.vvd-nijmegen.nl

Agenderingsverzoek Beantwoording schriftelijke vragen "zorgen rond de zero-emissiezones" dd. 19 december 2023 en Informatiebrief Informatiebrief Zero Emissiezones Stadslogistiek (ZES) Nijmegen dd. 16 januari 2024

Nijmegen, 9 februari 2024

De gemeente Nijmegen voert per 1 januari 2025 diverse zero-emissiezones in, te weten in de Binnenstad, Hof van Holland en Heijendaal. Vanaf die datum wordt het logistiek vervoer van ondernemers op fossiele brandstoffen stapsgewijs geweerd uit deze gebieden, net als dat in het kader van de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek uit 2014 in vele andere steden en binnensteden het geval is.

Het invoeren van zero-emissiezones heeft tot doel de luchtkwaliteit te verbeteren en het overgaan naar fossielvrije voertuigen te bespoedigen. De invoering van deze zero-emissiezones betekent veel voor de ondernemers en ook voor inwoners in deze gebieden. Er bestaan veel zorgen over de uitvoerbaarheid en de impact op de lokale economie, de werkgelegenheid en de leefbaarheid.

Stadspartij Nijmegen en VVD Nijmegen hebben daarom schriftelijke vragen gesteld aan college B&W op 8 november 2023. Op 19 december 2023 zijn deze vragen beantwoord. Op 16 januari 2024 heeft het college een brief aan de raad vastgesteld met meer informatie over de invoering van Zero Emissiezones Stadslogistiek.

De antwoorden en de informatiebrief laten zien dat het college veel tijd en effort steekt in het informeren van betrokkenen en zich bewust is van mogelijke knelpunten met betrekking tot de invoeringsdatum van 1 januari 2025. Toch hebben beide documenten nog niet alle zorgen en vragen van Stadspartij Nijmegen en VVD weggenomen.

Daarom gaan de agenderende fracties graag met andere fracties en het college in gesprek over eerder genoemde documenten aan de hand van deze gespreksvragen:

1. Welke risico's en knelpunten ziet uw fractie bij het invoeren van de zero emissiezones Binnenstad, Hof van Holland en campus Heijendaal die niet ondervangen worden met de overgangsregelingen, het landelijke ontheffingenbeleid, dagontheffingen en vrijstelling op basis van de hardheidsclausule?
2. Ziet uw fractie aanleiding om lokaal ontheffingenbeleid in te stellen en zo ja, voor welke groepen of omstandigheden dan?
3. Hoe oordeelt uw fractie over het tijdpad, met inbegrip van de voorwaarde van het college dat het landelijk loket uiterlijk 1 oktober 2024 open moet zijn (zie ad. 4 informatiebrief) en de betrokkenheid van inwoners in het communicatieproces?

Stadspartij Nijmegen / Nijmeegse VVD
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

E: info@stadspartijNijmegen.nl
fractie@vvd.nijmegen.nl

W. www.stadspartijNijmegen.nl
www.vvd-nijmegen.nl

Toelichting:
De rijksoverheid maakt de regelgeving die ten grondslag ligt aan de overgangsregeling en vrijstellingen.

De overgangsregeling biedt tijdelijk respijt aan relatief schone voertuigen:
https://www.opwegnaarzes.nl/bedrijven/voorbedrijven/overgangsregels

Op grond van landelijk vastgestelde vrijstellingen kunnen bepaalde omstandigheden (zoals een dreigend faillissement of te lange levertijd van duurzame bedrijfsvoertuigen) of bepaalde typen voertuigen (zoals verhuiswagens, circus- en kermiswagens tot 13 jaar oud; bijzondere voertuigen zoals betonmixers, kraanwagens enzovoort op basis van carrosseriecode; oldtimers; rolstoltoegankelijke voertuigen) tijdelijk of langdurig vrijgesteld zijn:
https://www.opwegnaarzes.nl/vrijstellingen

Het staat gemeenten vrij om aanvullend ontheffingenbeleid in te voeren. Het college B&W geeft aan in principe daar geen gebruik van te maken en wijst naar het voordeel van landelijk uniforme regels, zodat ondernemers niet met andere regels per stad te maken krijgen. Het college B&W ervaart nog geen specifiek Nijmeegse problematiek die nu al reden geeft voor het instellen van gemeentelijk ontheffingenbeleid.

Stadspartij Nijmegen en VVD maken zich samen wel zorgen over specifieke groepen en omstandigheden die mogelijk niet geholpen zullen zijn met overgangsregelingen, vrijstellingen en ontheffingen maar voor wie het invoeren van ZES wel flinke impact kan hebben. Dit zijn bijvoorbeeld:

- Marktondernemers. In Maastricht en Enschede is voor marktondernemers recent een lokale ontheffingsgrond van toepassing verklaard..
- Kermisexploitanten met voertuigen van ouder dan 13 jaar oud die nog niet afgeschreven zijn of met door het landelijk beleid niet meegenomen carrosseriecodes.
- Ondernemers die zichzelf niet kunnen verzekeren van afdoende laadcapaciteit, bijvoorbeeld door de hoeveelheid ritten per dag t.o.v. de laadtijd van een voertuig, door de afwezigheid van (geschikt) eigen terrein om laadcapaciteit op te vestigen of door problemen met netcongestie.
- Werknemers en kleine ondernemers in bezit van een bedrijfswagen (in eigendom van het bedrijf of van hun werkgever) die niet werkzaam zijn in deze en andere binnensteden maar wel woonachtig zijn in het gebied van de zero emissiezones en daar nu gewoon parkeren kunnen.
- Kleine ondernemers die niet kunnen aantonen dat het bedrijf failliet zou gaan door het moeten aanschaffen van een relatief dure elektrische bedrijfswagen, maar voor wie een dergelijke investering wel zou betekenen dat zij niet meer kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud.

Stadspartij Nijmegen / Nijmeegse VVD
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

E: info@stadspartijNijmegen.nl
fractie@vvd.nijmegen.nl

W. www.stadspartijNijmegen.nl
www.vvd-nijmegen.nl

- Inwoners van zero emissiezones die na invoering geconfronteerd worden met weigerachtige opdrachtnemers of dienstverleners, kostenstijgingen of belemmeringen in het verkrijgen van cruciale leveringen of diensten, zoals medische diensten en reparaties.

Mogelijk kunnen bovenstaande gevallen indien zij zich voordoen te zijner tijd respijt krijgen door een dagontheffing (maximaal 12 per jaar) of een maatwerk ontheffing aan te vragen. Het college B&W houdt de bevoegdheid op basis van een hardheidsclausule een uitzonderlijke ontheffing te verlenen in gevallen voor wie een voortijdige investering niet proportioneel is, door bijvoorbeeld naderend pensioen of ziekte.

Het daadwerkelijk kunnen aanvragen van een (landelijke) ontheffing is pas mogelijk als het landelijke ontheffingenloket open gaat. Dat is op zijn vroegst 1 juli 2024, een datum die eerder gecommuniceerd werd door de rijksoverheid. Inmiddels staat op de landelijke voorlichtingssite een verwachting van "eind 2024" uitgesproken. Het college B&W geeft in haar informatiebrief aan dat uitloop van het openen van het loket consequenties kan hebben voor de invoering van ZES. Zij hanteert daarom een uiterste datum voor het open zijn van het loket: 1 oktober 2024. Daarnaast geldt er een coulanceperiode van 4 maanden. Dat maakt dat er 7 maanden tijd is voor het aanvragen van ontheffing, wachten op uitsluitsel, het beroep doen op eventueel lokaal maatwerk en/of het regelen van een alternatieve oplossing. De agenderende fracties twijfelen eraan of dit genoeg handelstijd biedt voor de betrokken ondernemers.

Oplossingsrichtingen:
De agenderende fracties zullen afhankelijk van de inhoud van het debat overwegen met voorstellen voor oplossingsrichtingen te komen. Dat kan zijn het -in navolging van Maastricht en Enschede – instellen van lokale ontheffingen voor specifieke groepen waarvan er hier eerder in het document al een aantal benoemd zijn; het verbeteren van de communicatie naar specifieke doelgroepen waaronder bewoners; en/of het verlengen van de coulanceperiode.

Stadspartij Nijmegen
Rosalie Thomassen

VVD Nijmegen
Sanne Buursink-de Graaf